

LIGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE SR, o.z.

Správa o činnosti za rok 2006

Na začiatku roka 2006 sa uskutočnili dve stretnutia so zástupcami členských organizácií, ktoré mali zlepšiť ich spoluprácu s Ligou a jej kanceláriou a vytvoriť platformu pre permanentnú výmenu informácií medzi organizáciami a Ligou a medzi organizáciami navzájom. Zintenzívnenie spolupráce členov a vytvorenie skutočnej platformy pre ich činnosť na pôde Ligy, ako aj budovanie regionálnych združení Ligy ostáva naďalej dôležitým bodom činnosti Ligy.

V marci sme kúpili od magistrátu priestory sídla Ligy na Ševčenkovej ulici. Mestské zastupiteľstvo na svojom zasadnutí v novembri 2006 schválilo predaj budovy s odhadnou cenou 14,5 mil. Sk za 5 mil. Sk, z čoho bolo podiel Ligy 1,174 mil. Sk. Kúpu budovy sme financovali peniazmi, ktoré sme získali predajom nezábudiek v roku 2005 a sponzorskými darmi od farmaceutických firiem na začiatku roku 2006.

Prvou veľkou kampaňou, ktorú v roku 2006 realizovala Liga za duševné zdravie bola **informačná kampaň „Schizofrénia - vystúpte z hmly“**, ktorá prebiehala od 21.marca do 12.apríla 2006 a bola pripravená a organizovaná v spolupráci s občianskym združením „Otvorme dvere, otvorme srdcia“ a tromi farmaceutickými firmami (Bristol-Myers Squibb, AstraZeneca, Pfizer). Cieľom kampane bolo zabezpečenie prístupu k informáciám (brožúry boli zdarma) čo najväčšiemu počtu ľudí. To je jeden z dôvodov, prečo sme do celej kampane zapojili aj patientské organizácie. Nemenej dôležitým cieľom Ligy bolo podporiť vznik patientských organizácií v mestách, kde ešte nie sú. Pri príležitosti kampane vydala Liga publikáciu „Keď sa rozplýva skutočnosť“.V deň začiatku kampane sa v Bratislave konala tlačová beseda za účasti médií i zástupcov jednotlivých organizátorov. V nasledujúcich 2 týždňoch prebiehali v spolupráci s miestnymi psychiatrami a patientskými združeniami diskusné popoludnia v 15 mestách na Slovensku s veľmi uspokojivou účasťou. Na týchto stretnutiach predstavovali pozvaní odborníci 3 nové publikácie zaoberajúce sa problematikou schizofrénie, ktoré sú určené pacientom a ich príbuzným, ako aj širšej verejnosti. Kampaň bola rôznymi formami prezentovaná v médiách – spotové kampane v STV – Dvojke a TA3, statické oznamy v sieti TV NET, rozhovory s odborníkmi, články na tému schizofrénia, informácie o publikáciách a pod. Všetky tri publikácie je možné získať zdarma v psychiatrických ambulanciách a nemocniciach, v Lige za duševné zdravie a publikácia vydaná Ligou sa dá stiahnuť z webstránky Ligy za duševné zdravie.

Pravidelne počas celého roka Liga pokračovala vo svojich priestoroch v organizovaní **diskusí pre laickú verejnosť o duševných poruchách a duševnom zdraví.**

V galérii Nezábudka sme v roku 2006 pripravili 3 výstavy: autorská výstava Petra Dunaja-Spily s názvom Snové obrazy, výstava Viktora Brichtu s názvom „Čo vrta Viktorovi v hlave a výstava z diel z letného výtvarného sympózia v Schaumarovom mlyne. V dňoch 12- 14. mája 2006 Liga v spolupráci s farmaceutickou spoločnosťou Pfizer zorganizovala **odborný seminár** v Guggingu v Rakúsku zameraný na teóriu a praktické využitie **arteterapie** v liečbe psychických ochorení. Na seminár sa zúčastnili viacerí záujemcovia a arteterapeuti z celého Slovenska.

V rámci hudobného festivalu Pohoda v Trenčíne zorganizovala LDZ už tradične sériu 7 diskusií **pre mladých ľudí** o témach súvisiacich s duševným zdravím a duševnými poruchami.

Liga za duševné zdravie (LDZ) organizuje už od r.2004 pri príležitosti Svetového dňa duševného zdravia (10.10.) **celoslovenskú kampaň Týždeň duševného zdravia**, spojenú s predajom umelých kvietkov nezábudiek. Nezábudku si LDZ zvolila za symbol duševného zdravia a svojej organizácie. V prvých rokoch nebol zisk z predaja prioritou, snažili sme sa o vytvorenie regionálnych pobočiek a spolupracovníkov Ligy a chceli sme otestovať pripravenosť verejnosti pomôcť problematike duševného zdravia na Slovensku. Celá kampaň v prvom roku bola mierne stratová, získané financie sme v menšej miere rozdelili spolupracujúcim organizáciám v regiónoch a väčšiu časť sme nechali na prípravu kampane v roku 2005. V roku 2005 sme zvýšili počet predaných nezábudiek z 30 000 na 100 000 kusov a výrazne narástol výnos zbierky. Zbierka si vybuodovala známosť u verejnosti. Finančné prostriedky získané zo zbierky boli použité po rozdelení spolupracujúcim organizáciám na osvetové, informačné a vzdelávacie projekty Ligy v oblasti starostlivosti o duševné zdravie, ako aj na kúpu priestorov, v ktorých LDZ sídli. Postupné budovanie známosti Zbierky Nezábudka a problematiky duševného zdravia prinieslo výrazný nárast zbierky v r. 2006. Formu zbierky sme okrem predaja nezábudiek rozšírili o prispievanie formou SMS. Celkový výnos zbierky bol 2 760 460.-SK.

Hlavnou témou kampane a zbierky bola v r. 2006 sociálna integrácia ľudí s duševnými poruchami, podpora chránených dielní, chráneného bývania a komunitnej starostlivosti. LDZ podporila všetky organizácie, ktoré spolupracovali na zbierke 30% z výnosu - na rozvoj aktivít v oblasti duševného zdravia. Po odpočítaní povolených 25% na náklady súvisiace s organizáciou zbierky predstavoval čistý výnos zbierky **1.350 811.- SK**.

Úspešnosť zbierky, stabilizácia sídla LDZ umožnili po prvý krát prerozdeliť prostriedky na projekty iných organizácií. LDZ vypísala výzvu na predkladanie projektov zameraných na sociálnu integráciu duševne chorých, na podporu programov vzdelávania v oblasti duševného zdravia a destigmatizácie duševných ochorení. LDZ podporila rozhodnutím členov správnej rady projekty, ktoré umožnia zlepšiť situáciu v regiónoch a projekty s celoslovenskou pôsobnosťou:

- KRUH, Trnava – projekt Sociálne centrum pre ľudí s duševnými ochoreniami
- INTEGRA, Michalovce – projekt Keramická pec
- DELFÍN, Zvolen – projekt Sociálno-rehabilitačné centrum
- ODOS, celoslovenská organizácia, združujúca organizácie pacientov a organizácie príbuzných – Pilotný projekt patientskej advokácie v spolupráci s 3 regionálnymi združeniami
- PREMENY, asociácia združenia pacientov a patientskych organizácií SR, projekt – Digitálny celoslovenský časopis Premeny a Koordinačné sociálno-poradenské centrum
- LIGA ZA DUŠEVNÉ ZDRAVIE SR- Pilotný celoslovenský program Duševné zdravie na stredných školách

Pri príležitosti Svetového dňa duševného zdravia sme nadviazali na tradíciu odovzdávania cien LDZ za najväčší prínos pre duševné zdravie pre organizáciu alebo jednotlivca a novinárovi, resp. médiu. Ceny boli odovzdané v rámci Slávnostného koncertu v Zrkadlovej sieni Primaciálneho pláca. Cena Nezábudka bola udelená Mudr. Petrovi Breierovi a Cenu Ligy za duševné zdravie Televízii Markíza.

Liga za duševné zdravie prevádzkovala v 1. polroku 2006 celoslovenskú Linku dôvery Nezábudka **s 24 h nepretržitou prevádzkou**. Vzhľadom na akútny nedostatok finančných prostriedkov na jej prevádzku musela od augusta LDZ činnosť linky ukončiť.

Liga sa ako člen medzinárodnej organizácie **Mental Health Europe (MHE)** zapojila do projektu „**Sociálne začlenenie - základné právo každého človeka**“. Ide o nadnárodný

projekt v rámci Komunitného akčného programu proti sociálnemu vylúčeniu Európskej komisie. Projekt má poukázať na súvislosť medzi duševným ochorením a sociálnym vylúčením. Projekt sa zameriava na monitorovanie už existujúcich praktických spôsobov, ktoré pomáhajú ľuďom s duševným ochorením zvládať problémy spojené s prístupom k zamestnaniu, bývaniu, vzdelaniu rovnako ako umožňujú dodržiavať ich ľudské a občianske práva. V dôsledku tejto nadnárodnej spolupráce a vzájomnej výmeny skúseností a porovnania takýchto efektívnych praxí, budú pripravené návrhy politických stratégií sociálneho začlenenia.

Liga je aj riešiteľom projektu: **Implementácia činností zameraných na podporu duševného zdravia**, ktorý je spolufinancovaný Európskou komisiou, Ministerstvom zdravotníctva Katalánska a Ministerstvom sociálnych vecí a zdravotníctva Fínska a jej hlavným koordinátorom je STAKES z Fínska. Výsledkom prvej časti projektu bola príprava databázy programov zameraných na podporu duševného zdravia a prevenciu duševných porúch, vydanie publikácií s príkladmi možných postupov a preventívnych aktivít a publikácie zhrňujúcej aktivity v jednotlivých krajinách..

Priestor Ligy okrem nášho administratívneho centra využívali aj členské organizácie jednak pre ich pravidelné **stretnutia, trávenie voľného času, ale aj školenia.**

(Bratislava, január 2007)